

Guia pràctica per encarregar traduccions Fem-ho bé

Com traduir els documents de la nostra empresa
d'una manera eficaç

Associació
Professional
de Traductors
i Intèrprets
de Catalunya

APTIC · Nàpols, 216-218, esc. esquerra, ent. 1a · 08013 Barcelona · 932 075 706
secretaria@aptic.cat · www.aptic.cat

Per als qui no són professionals de la llengua, encarregar traduccions sovint resulta un maldecap. En aquesta guia trobareu consells per facilitar-vos la feina.

De debò cal traduir-ho?

En lloc de traduir a cegues documents sencers —pàgines i pàgines—, arribeu a un acord amb el client (o amb l'equip de vendes) sobre quina informació és imprescindible traduir. Per començar, podeu eliminar la informació supèrflua, els fragments d'autocomplaença o la relació dels departaments que han contribuït a l'èxit del producte. Probablement, als vostres clients o col·laboradors estrangers no els interessa gens. De fet, aquests passatges poden arribar a ser contraproductius i presentar la vostra empresa com a egocèntrica i arrogant.

L'any 1999, una institució financera francesa, abans de començar la traducció un manual d'usuari de 500 pàgines, el va reduir a 230 amb l'ajut d'un traductor expert, el qual va identificar les redundàncies i els apartats que no resultaven d'interès per als clients de fora.

Un bufet d'advocats de patents californiana sol·licita regularment els serveis d'un traductor especialitzat per tal que revisi les patents japoneses i en faci un resum oral ràpid; és llavors quan advocats i traductor determinen quins documents s'han de traduir completament.

Dels documents que ja tingueu, traduïu només les parts que aportin informació rellevant, o bé redacteu-ne de nous que siguin més breus i traduïu-los sencers.

Una imatge val més que mil paraules

Les paraules no són sempre indispensables.

Per als lectors internacionals, potser és més fàcil entendre mapes, pictogrames o diagrames que no pas floritures literàries o descripcions hipertècniques. Això facilitarà la feina del professional de la traducció i li evitarà haver d'ensopegar amb termes tècnics molt especialitzats. I probablement també us estalviarà diners.

Ikea, el gegant suec en mobiliari i decoració de la llar, disposa de 186 botigues en 31 països, la qual cosa representa treballar en 21 llengües diferents. Per ajudar els clients a muntar els mobles, Ikea utilitza molt sovint esquemes. De fet, el 80% de les instruccions són només imatges mentre que, en el 20% restant, el text s'empra bàsicament per informar sobre qüestions de seguretat.

L'any 2001, a l'aeroport de Heathrow, a Londres, més de 60 milions de passatgers d'arreu del món van poder-se desplaçar per les quatre terminals només amb l'ajut de pictogrames universalment reconeguts.

Recorreu al text només quan sigui absolutament necessari, o quan sigui la manera més efectiva de comunicar el vostre missatge.

Traducció, interpretació... quina és la diferència?
La traducció és escrita, mentre que la interpretació és oral.
Els traductors tradueixen i els intèrprets interpreten.

Penseu internacionalment des del principi

Eviteu els tòpics culturals. Les al·lusions a l'esport més típic del vostre país podrien no fer cap gràcia a fora. El mateix es podria dir de les metàfores culturals o literàries. Aneu amb compte amb les referències a les parts del cos, ja que sovint les connotacions són diferents segons les cultures.

Pel que fa als documents escrits, no us compliqueu relacionant el discurs amb unes imatges determinades, perquè potser no tenen el mateix sentit a l'estranger i els traductors es veuran obligats a recórrer a incòmodes jocs de paraules o explicacions forçades.

El gener de 1998 el primer ministre britànic, Tony Blair, va dir a un grup d'executius japonesos que, per tal d'impulsar l'economia del Regne Unit, el seu govern estava disposat a arribar al "full monty". Ni es van immutar: la pel·lícula encara no s'havia estrenat al Japó.

Conserveu el sabor local si us sembla adient, però consulteu amb els traductors la viabilitat de l'adaptació. Als documents escrits, no oblideu incloure els prefixos internacionals per als números de telèfon i fax.

Quant costarà?

Els preus de les traduccions poden variar d'1 a 10. Tot i que un preu elevat no és necessàriament sinònim de millor qualitat, el que sí que podem dir és que per sota d'un determinat preu és poc probable que rebeu una traducció que representi dignament l'empresa i els productes. Si els traductors cobren poc més que una cangur, creieu que estaran prou motivats per ajudar-vos a conquerir nous mercats?

Sigueu realistes. Quantes pàgines pot produir un traductor en una hora? Quant de temps penseu que pot trigar a enllestir el text que promourà els vostres productes o serveis? (Per cert, quant de temps va trigar el vostre equip a redactar el document original?)

Abans d'escollir un proveïdor, calculeu quant heu gastat per desenvolupar el producte o servei que voleu promoure a l'estranger. Si no us podeu permetre una traducció professional, potser és que encara no esteu preparats per afrontar el repte del mercat internacional.

El valor afegit que ofereix un professional o una empresa de traducció (selecció dels traductors, gestió del projecte, control de la qualitat, conversió de fitxers, homogeneïtzació de la presentació de projectes multilingües, etc.) té evidentment un cost, però us pot estalviar hores de feina.

Se sol dir que una traducció és **per informar** quan és una feina ben feta però sense polir. Normalment, és molt més ràpida de fer i, per tant, més econòmica que una traducció **per publicar**. Per exemple, no és el mateix traduir una carta que només ha de llegir algú del personal intern de l'empresa que traduir un catàleg de productes que s'ha de distribuir als clients.

Si el vostre objectiu és vendre o convèncer, o si la imatge que doneu és important, fer aquesta distinció és primordial.

L'estil és important?

Màquina d'afaitar recarregable Tehao RCCW-320. Arrabassi la fulla d'afaitar (valor de referència de 400 g aproximadament) verticalment sobre el seu múscul. A continuació, arrossegui la seva pell i torni a afaitar-se a poc a poc.

Algunes traduccions neixen estrellades.

Sovint es tracta de primeres versions efectuades amb programes de traducció o de textos elaborats per parlants no nadius que s'hi escarrassen, a cop de gramàtica i diccionari. Estan bé per riure una estona.

En altres casos, les traduccions són precises tècnicament però el text no es llegeix amb la fluïdesa que hauria de tenir, potser perquè l'ordre de les paraules o el vocabulari escollit segueixen massa de prop la llengua original. Segurament no són el millor per vendre un producte però poden ser prou bones per als lectors que coneixen la matèria i poden llegir entre línies (o tenen temps per fer-ho).

Molts traductors o empreses de traducció proporcionen per norma traduccions "per informar", enlloc de lliurar una "reformulació" o "adaptació". Per evitar malentesos, deixeu les coses clares d'entrada. I per escrit!

Resistiu la temptació de traduir-ho vosaltres mateixos

Parlar és una cosa; escriure n'és una altra. Tenir fluïdesa verbal no vol dir saber redactar textos amb un estil natural i elegant. Fins i tot si esteu avesats a negociar en anglès, francès o alemany i passeu molt de temps viatjant pels països on parlen aquestes llengües, en el 90% dels casos es reconeixeran trets "estrangers" en els vostres documents.

Això pot ser molt important o ser-ho poc.

Ho és poc si el que mana és el preu (els clients preocupats només pel preu són molt més indulgents, sempre que entenguin el més bàsic), o bé si voleu que es noti un cert toc forani (Recordeu aquell perfum?... *Oui, c'est moi!*).

Si el que voleu és projectar una imatge internacional, potser valdrà més la pena que no feu ús de trets estrangeritzants. En moltes cultures, no fa gens de gràcia que altres emprin la seva llengua de manera poc rigorosa. Ben al contrari, pot ferir sensibilitats.

Acabeu el text abans de començar-lo a traduir

Per més temptador que sigui posar en marxa el projecte de traducció al més aviat possible, començar a traduir un text que encara és un esborrany pot acabar requerint més temps (i diners, sense comptar la sensació d'haver fet la feina en va) que esperar a tenir el text definitiu. Pitjor encara: com més versions tingueu, més fàcil serà que s'escolin errades a la traducció final.

De vegades no hi ha elecció, ja que els terminis són tan ajustats que cal començar la traducció abans d'enllestir el text original. En aquest cas, cal indicar la data de cada versió i assenyalar clarament al traductor els canvis entre una versió i la següent.

I la traducció automàtica?

Si teniu poc marge de temps i el que voleu és tenir una idea aproximada d'un text d'ús intern, la traducció automàtica us pot ajudar. És molt ràpida i, a més, us pot sortir de franc.

Però cal anar amb compte. Com a norma general, no hauríeu d'utilitzar el resultat d'una traducció automàtica directament per a cap text que s'hagi de publicar o distribuir sense el consentiment explícit dels vostres clients, simplement perquè no és apropiat: correu el risc de generar un text mal redactat i sense sentit.

Una opció pot ser que un o més traductors experts en la matèria revisin acuradament el text generat pel programa de traducció automàtica, encara que no tots els traductors accepten aquest tipus de feina, ja que en poden sortir uns textos tan complicats d'entendre que els resulta molt més ràpid començar de zero.

Una empresa francesa va utilitzar un programa de traducció automàtica per traduir els seus estats financers (novembre de 2000). La *clôture mensuelle* es va convertir en "la tanca mensual" (en lloc de "tancament mensual"), i el *positionnement chrono journal* va passar a ser alguna cosa semblant a "posicionar el cronòmetre del diari" (en lloc del "registre al llibre major"). Van haver de refer tota la traducció...

Algunes empreses de traducció han desenvolupat els seus propis programes per a determinats parells de llengües i especialitats concretes: funcionen molt millor que qualsevol dels paquets que podem trobar d'oferta, però no seran de franc i, tret d'algun cas aïllat, totes les traduccions encara necessitaran que algú les revisi.

El *Wall Street Journal*, després de provar un parell de serveis gratuïts de traducció automàtica en línia, va concloure el següent: "Aquest tipus de servei pot ser acceptable per als que viatgen constantment o per a aquells que volen traduir una carta d'un cosí llunyà. Jo no l'utilitzaria mai per als negocis o en qualsevol feina que requereixi un mínim de precisió". ("A Closer Look", octubre de 2000).

Expliqueu-li al traductor quina és la finalitat del text

Un discurs no és el mateix que una pàgina web. Un prospecte d'ofertes no és el mateix que un catàleg de productes per a un proveïdor. El títol d'un gràfic no és el mateix que un senyal de trànsit. Un article de l'*Avui* no és el mateix que un article del DOGC...

L'estil, l'oralitat, la tria de paraules, la redacció, la llargada de les oracions... tot variarà en funció d'on aparegui el text i de l'objectiu comunicatiu. Un traductor experimentat us demanarà aquesta informació. Estigueu preparats per donar-li una resposta.

El 1999, l'empresa pública Electricité de France va gastar més de 145.000 euros en un anunci publicitari a tota plana en diversos diaris d'àmplia difusió per posar de manifest la seva experiència en aquest servei. El text que va aparèixer publicat en anglès no s'ajustava en absolut a la imatge internacional que l'empresa pretenia projectar. L'empresa de traducció no va rebre en cap moment cap instrucció d'adaptar la traducció per al públic destinatari (tampoc no ho havia preguntat), i per això les versions estrangeres de l'anunci no van tenir l'efecte desitjat, ja que tenien expressions errònies o molt poc encertades en la llengua de destinació.

Això sí, la traducció va costar menys de 90 euros!

És important explicar-li al traductor o traductora la finalitat del text que voleu traduir, per tal que pugui fer-ne una versió en la llengua estrangera que causi el mateix efecte en el públic al qual s'adreça.

Professionals o aficionats: la decisió es vostra

Moltes empreses, quan necessiten traduir textos, el primer que fan és recórrer a algun conegut que és professor d'idiomes o que estudia una llengua estrangera. Si bé això pot funcionar en les traduccions per a un ús intern (per exemple, quan una empresa vol saber què preparen les empreses competidores), és molt arriscat en els textos publicitaris de l'empresa.

Ensenyar una llengua estrangera és una tasca exigent que requereix unes aptituds concretes, que rarament són les mateixes que les que calen per traduir amb fluïdesa i elegància. El risc és encara més gran si opteu per estudiants de traducció, encara que us pugui semblar una opció bona i barata.

Què us semblaria que els estudiants de medicina realitzessin operacions de poca importància per finançar els seus estudis? Consideraríeu de poca importància un catàleg, una carta, un informe anual o un discurs de la vostra empresa? Deixaríeu les declaracions fiscals de la vostra empresa en mans d'estudiants d'economia per estalviar-vos diners?

Un traductor professional tradueix cap a la seva llengua materna

Si voleu traduir el vostre catàleg a l'alemany o al rus, la traducció haurà de fer-la un nadiu alemany o un nadiu rus. Els nadius catalans tradueixen **al català** des de qualsevol altra llengua.

Un traductor que incompleix aquesta regla bàsica té moltes possibilitats de passar per alt altres qüestions fonamentals respecte a la qualitat. Qui encarrega traduccions ho hauria de tenir present.

D'acord, pot haver-hi excepcions, però no gaires. Si el vostre proveïdor de traduccions afirma que pot fer-ho, demaneu-li una mostra de traduccions seves anteriors. Si són textos acurats i entenedors, i sempre que el traductor us garanteixi el mateix nivell de qualitat per al vostre text, podria funcionar. A vegades, un traductor amb experiència en un tema concret pot prestar-se a traduir en una llengua estrangera. En aquest cas, un parlant nadiu competent haurà de revisar la traducció amb molta cura abans que l'envieu a la impremta.

Pot ser que els traductors que viuen fora del seu país perdin contacte amb la seva llengua materna? En casos molt extrems, potser sí. Però els bons professionals es preocupen per mantenir al dia els seus coneixements lingüístics, visquin on visquin.

Quina llengua parlen els vostres lectors?

Espanyol per a clients de Madrid o de Ciutat de Mèxic? Anglès britànic o nord-americà? Parleu amb els vostres socis estrangers per saber què és el que volen exactament.

El 1999, el ministeri nord-americà d'habitatge i desenvolupament urbanístic va encarregar la traducció d'un prospecte de 8 pàgines en "llengua criolla". El text va ser traduït desafortunadament en un dialecte jamaicà. El portaveu de l'ambaixada jamaicana a Washington va dir: "És absolutament impresentable, això no ho podrà fer servir ningú al Carib". Tots els documents del govern jamaicà es publiquen en anglès estàndard. "Ho trobem molt ofensiu", va afegir.

El registre també és important. Alemany per a metges i personal sanitari, o per a usuaris de l'assistència sanitària? Veneu betum al Tercer Món o fons d'inversió de Luxemburg?

Parleu la llengua dels vostres lectors. Poseu-vos a la seva pell i concentreu-vos en la manera en què els vostres productes i serveis poden satisfer les seves necessitats. Sigueu concrets, precisos. (Per descomptat, això també serveix per a la llengua original del material promocional de la vostra empresa).

Els traductors curiosos són un bon senyal

Ningú no llegeix els vostres textos amb més atenció que el traductor. Mentre tradueix pot identificar fragments confusos o seccions que necessiten algun aclariment. Això és un bon senyal, ja que us permetrà millorar l'original.

Un especialista europeu en videojocs explica que els directius no van entendre la normativa accionarial de l'empresa fins que se'n va encarregar la traducció a l'anglès: el traductor va fer moltes preguntes i va lliurar una versió molt més entenedora que el text original.

"Preferim esperar que el traductor ens torni els textos abans d'enviar els originals en francès a la impremta", diu el director d'un important banc parisenc. "La raó és ben senzilla: els nostres traductors s'ho miren amb lupa. La seva agudesesa ens ajuda a identificar els punts febles de l'original."

Els bons traductors analitzen completament cada frase abans de construir-ne de noves en la llengua de destinació. També solen fer preguntes durant el procés de traducció.

Com més especialitzat sigui el tema, més important serà que el traductor el conegui a fons

Doneu informació bàsica sobre un producte a cinc nadius de qualsevol llengua i demaneu-los que en facin una descripció de 100 paraules: com a resultat obtindreu cinc textos diferents, uns més clars i llegibles que els altres. Els millors textos seran, en principi, els d'aquelles persones que estiguin familiaritzades amb el tema. Passa el mateix amb els traductors.

Obtindreu millors resultats si manteniu una relació continuada amb els traductors. Les traduccions seran més efectives com més col·laboreu amb ells i millor entenguin la filosofia, l'estratègia comercial i els productes de la vostra empresa.

Sempre que us sigui possible, establiu contacte amb els traductors, no només amb el coordinador del projecte, sinó també amb els traductors mateixos, és a dir, amb les persones que realment manipulen els vostres textos. I doneu-vos a conèixer vosaltres també.

Parleu amb els traductors. De seguida veureu si estan familiaritzats amb els temes que tradueixen. Si no és així, potser cal que canvieu de proveïdor.

La recta final: feu revisar l'última versió als vostres traductors

Feu-ho sempre. Encara que s'hagi seguit acuradament tot el procediment, amb traductors fiables que coneixen perfectament la vostra empresa, el millor dels documents se'n pot anar en orris si els inevitables afegits d'última hora (títols, substitució de paraules...) els fa algú ben intencionat però amb poca experiència en l'àmbit lingüístic.

Per no haver fet revisar la versió definitiva de les seves pàgines web, una societat americana de telefonia per Internet va anunciar "trobadets gratuïtes" en lloc de "trucades gratuïtes" (anglès: *free calls*). Una bona relliscada!

És important que un professional lingüista nadiu faci un cop d'ull a la versió final del document per no deixar passar aquest tipus d'errors. Per la mateixa raó, no feu els últims canvis per telèfon: és possible que es produeixin malentesos.

Les normes tipogràfiques varien d'una llengua a una altra

Això no ho solen saber els impressors ni el personal administratiu... o simplement no hi donen prou importància, i apliquen automàticament les normes tipogràfiques de la seva llengua als textos escrits en llengua estrangera.

Per exemple, en francès es deixa un espai davant dels dos punts i es fan servir cometes baixes del tipus « ». En alemany, els substantius porten la inicial en majúscula. En català i castellà, a diferència de l'anglès, els noms de les llengües, els mesos i els dies comencen amb minúscula. I en espanyol és fonamental no confondre la *n* i la *ñ*.

Un cartell bilingüe d'una població dels Estats Units anunciava la celebració dels "100 anos" d'història municipal. Una mica malsonant...

Un altre exemple: un impressor va optar per no posar la titlla a les majúscules en espanyol, i va escriure "CAMPANA ELECTORAL" per "CAMPAÑA ELECTORAL".

Us imagineu llegir un article sobre caça on han eliminat el signe diacrític de totes les ces trencades...?

Encara que un signe tipogràfic sigui molt petit, l'acumulació de tot un seguit d'errades tipogràfiques d'aquesta mena descoratja qualsevol lector. Cal respectar les normes tipogràfiques de l'idioma que voleu fer servir.

Traductors i bilingües: l'hàbit no fa el monjo

Els traductors professionals són, principalment, escriptors, capaços de produir textos que es llegiran perfectament en la llengua d'arribada. Normalment parlen amb fluïdesa les llengües que tradueixen. El més important, però, és que serveixen per fer de pont entre les llengües amb què treballen: reproduïxen l'essència del missatge en la seva pròpia llengua, amb la terminologia i l'estil adients.

El bilingüisme és una altra cosa. Parlar dues llengües amb fluïdesa no garanteix un bon intercanvi d'informació entre les dues, sobretot per escrit. I això sense comptar que, sovint, les persones que es consideren bilingües tendeixen a sobreestimar la seva capacitat comunicativa.

El desembre del 2000, el director general d'una empresa nord-americana va declarar amb referència als decebedors resultats obtinguts: "We let our shareholders down" ("Hem defraudat els nostres accionistes"). La traducció literal d'un periodista bilingüe va ser: "Hem deixat tirats els nostres accionistes". Una mica massa col·loquial, no creieu?

El bilingüisme, per si mateix, no garanteix la fluïdesa per escriure ni la capacitat per traduir.

"Els documents tècnics no plantegen problemes de traducció"

Un tòpic força estès.

És veritat que la terminologia científica en àrees com la botànica o la zoologia és rigorosa i internacional, quan s'usa correctament. Traduir, per exemple, una llista il·lustrada de peces del manual de manteniment d'una caldera serà relativament senzill.

Tanmateix, els especialistes que escriuen sobre temes tècnics en el seu idioma també poden cometre errades, com ara abusar dels sinònims o canviar sobtadament de registre, com qualsevol altre escriptor.

Els traductors de textos tècnics, com els altres traductors, han de tenir cura per tal que el seu text es pugui entendre tan bé com l'original i fins i tot millor, cosa que no és d'estranyar, atès que es beneficia de la concentració, els coneixements i les idees d'un segon especialista.

Un traductor que no domina un determinat àmbit tècnic corre el risc de fer un ús incorrecte de la terminologia tècnica. Una possible solució és recórrer a especialistes en la matèria perquè li proporcionin vocabulari i material de referència i després li corregeixin la versió final.

Demaneu sempre una última revisió a un traductor professional per fer un cop d'ull final a la gramàtica, la sintaxi i l'estil abans d'enviar el text traduït a impremta, sobretot si els vostres especialistes no són nadius.

APTIC · Nàpols, 216-218, esc. esquerra, ent. 1a · 08013 Barcelona · 932 075 706
secretaria@aptic.cat · www.aptic.cat

Què cal tenir en compte per triar un bon proveïdor de traduccions

Caldria que tinguéssiu una idea exacta del tipus de feina que us pot oferir l'empresa de traducció i no conformar-vos amb atractius fullets o un encisador discurs comercial.

Demaneu exemples de documents que ja hagin traduït, i no només el nom dels clients, sinó **textos específics que hagin produït i amb els quals se sentin satisfets**. Si el proveïdor ha de traduir el vostre lloc web en diversos idiomes, demaneu-li que us ensenyi altres llocs web que ja hagi traduït, i el mateix amb fullets o discursos. Passeu aquests textos de mostra a un parlant nadiu amb sensibilitat lingüística, com ara algú d'una sucursal estrangera o un soci, perquè els faci una ullada i us en doni la seva opinió.

Si el proveïdor de traduccions té certa antiguitat i no us pot ensenyar cap feina de la qual se senti satisfet, més val que no us en refieu (potser té un problema...).

Feu saber als proveïdors que el seu nom apareixerà publicat al document final.

Incloure el nom del traductor entre els crèdits no us costa res i motivarà els proveïdors a lliurar un treball d'excel·lent qualitat. Pot ser que el traductor insisteixi a donar la seva aprovació al document final per tal de protegir la seva reputació de possibles errades que puguin cometre altres persones que manipulin el text. Accepteu-ho, serà bo per a tothom.

Planifiqueu-vos. Si la vostra empresa té previst expandir-se a l'estranger, comenceu a buscar traductors qualificats ara mateix, i un cop comenceu a tenir enllestits els textos que s'han de traduir, doneu als traductors el màxim de temps possible.

Controleu el controlable. Plantegeu-vos fer un glossari internament. És una manera excel·lent de garantir la coherència en els vostres textos, fins i tot en els originals. Treballeu amb els traductors i els vostres especialistes per tal d'elaborar una versió bilingüe del glossari.

Digue'm què vols... i et diré què necessites

Quin tipus de traducció necessiteu? Per publicar, per informar, una traducció automàtica, per tenir una idea general...? De quin pressupost disposeu?

Per començar, calculeu quantes persones hauran de llegir el vostre text: es tractarà d'una campanya de premsa nacional o d'un memoràndum per a una dotzena de persones de l'empresa? Com podria repercutir en la vostra imatge, i fins i tot en la vostra responsabilitat legal, una traducció plena d'errades?

Ara fixeu-vos en el pressupost de què disposeu.

El mercat de la traducció és molt divers. Fins i tot la categoria de traduccions "per publicar" cobreix un ampli ventall de serveis i proveïdors, que també ofereixen un ampli ventall de preus. L'equip que ha traduït perfectament els vostres manuals de programari no és necessàriament el més adient per traduir l'informe anual de l'empresa.

Si voleu publicar anuncis en alguna revista prestigiosa o heu d'imprimir rètols importants, val la pena que pagueu una mica més per un text d'alta qualitat. Tanmateix, per als memoràndums o els documents que tindran una circulació limitada, us podria servir una versió menys polida, i més barata (tot i que, no perquè sigui menys polida portarà menys feina ni serà moltíssim més barata).

Impliqueu-vos-hi

Amb una traducció, si us desenteneu del procés, és molt possible que us hi enganxeu els dits. Si no dediqueu temps a explicar als vostres proveïdors què voleu exactament, tindreu poques possibilitats d'aconseguir el resultat que desitgeu.

Pot representar deu minuts més que dir al vostre secretari "s'ha de traduir això", però si la persona adient passa aquests deu minuts explicant al traductor o al gestor de projectes quin tipus de traducció voleu, segurament us estalviareu diners i estrès més endavant.

Associació Professional de Traductors i d'Intèrprets de Catalunya
C. Nàpols, 216-218, escala esquerra, ent. 1a
08013 Barcelona
Tel.: +34 932 075 706
www.aptic.cat
secretaria@aptic.cat

Text: Chris Durban

Editor/dissenyador: Antonio Aparicio

© A. Aparicio & C. Durban 2003

Hi ha mil maneres en què un projecte de traducció pot ser un desastre: terminis de lliurament ridículs; ambigüitats en el text original (que poden augmentar si el traductor no fa preguntes); ús inadequat dels programes informàtics de traducció; manca de revisió del text traduït per part d'un parlant nadiu; traductors que treballen de forma aïllada sense cap mena d'interacció amb el client durant el procés de traducció; projectes grans mal coordinats; traductors autònoms poc professionals o excessivament cars; empreses de traducció poc professionals o excessivament cares; poca cooperació per part del client, i un llarg etcètera. Seguint només la meitat dels consells d'aquesta guia, tindreu moltes més possibilitats d'aconseguir una traducció com cal.